

ZnojmoRegion představuje VZKŘÍŠENÉ PAMÁTKY ZNOJEMSKA roku 2022

Jako bájný fénixové vstávají z popela, tak letos na Znojemsku ožilo hned několik rekonstruovaných památkových skvostů. Zveme vás na prohlídku historických objektů, které právě tuto sezónu otevřely své opravené brány veřejnosti a pochlubily se svou skvostnou proměnou. Všechny navíc najdete jen pár kilometrů od sebe, v turistické oblasti Znojemsko a Podyjí.

Zmrtvýchvstání zámku UHERČICE

Největší a nejvíce viditelnou proměnou prošel půvabný zámek v Uherčicích. Najdete ho asi 40 km západně od Znojma nedaleko hraničního přechodu Vratěnín–Drosendorf. Jde o jeden z největších zámeckých komplexů u nás, stojící v historicky významné lokalitě, kde se střetává jižní Morava s Vysočinou, jižními Čechami i Dolním Rakouskem.

Reprezentativní zámek býval oblíbenou zastávkou šlechty na cestě z Prahy do Vídně a díky různým stavebním a uměleckým epochám, které jsou do tváře Uherčic vepsány dodnes, bývá označován za „učebnici slohů“.

Po 2. světové válce však byl zámek posledním majitelům zkonfiskován a přešel do majetku státu. Kdysi honosné šlechtické sídlo se pak od 50. do 80. let 20. století přičiněním Československých státních statků, tábora nucených prací a útvaru pohraniční stráže bohužel změnilo k nepoznání: rozkradený mobiliář, cenné sochy rozstřílené jako cvičné terče pohraničníků, propadlé stropy, zřícená věž a krávy ustájené v bývalých zámeckých konírnách... Totální devastace zámeckého komplexu dospěla tak daleko, že se dokonce roku 1985 uvažovalo o jeho demolici. Bourání tehdy naštěstí zabránily vysoké náklady.

Jen zázrakem a obětavostí památkářů Uherčický zámek přežil. V roce 1996 byla část zámku zpřístupněna a zahájena dlouhodobá rekonstrukce nabízející jedinečnou možnost vidět památkovou obnovu přímo v realizaci. V interiérech se zachovala původní cenná umělecká výzdoba, ale díky velmi špatnému stavu objektu a rozsáhlosti záchranných restaurátorských prací postupovaly opravy jen velmi pomalu.

Záchrana na poslední chvíli

Až v roce 2019 se podařilo Národnímu památkovému ústavu, do jehož správy dnes státní zámek patří, získat z evropských fondů dotaci na projekt „Zámek Uherčice – šlechtické sídlo jako divadelní scéna“ zaměřený na vzorovou památkovou obnovu nejohroženějších a zároveň nejohroženějších částí zámeckého areálu. Až do počátku roku 2022 proto bylo návštěvníkům uzavřené celé severní křídlo zámku.

Skvělá práce restaurátorů a nepředstavitelně náročný projekt za 130 milionů korun v rekordně krátké době 2 let vdechl Uherčickému zámku nový život. A i přesto, že ještě zdaleka není zrekonstruován celý zámek nabízí od dubna 2022 jedinečný pohled např. na nádherný Banketní sál připravený pro pořádání kulturních akcí, opravené místnosti severního křídla zámku a hraběcí apartmá, sala terrena s vyhlídkou, spravené arkádové chodby a nádvoří, schodiště i konírny. A dočkala se také původní kašna v růžové zahradě, která opět plní svůj účel.

Až se vypravíte na návštěvu Uherčického zámku, určitě si naplánujte na výlet více času. K areálu totiž přiléhají rozsáhlé parky a zahrady, které jsou zárukou příjemných procházek „mimo davy“. Anglický park v sobě skrývá i romantická zastavení, např. obelisk anebo torzo rozhledny z roku 1802. Tato 10 m vysoká umělá hradní zřícenina je nejstarší kamennou rozhlednou na Moravě a druhou nejstarší v republice. I ona se letos dočkala své rekonstrukce.

Kontakt na paní kastelánku: Ing. Alena Lysá, 515 298 396, 773 785 280, lysa.alena@npu.cz
www.zamek-uhercice.cz

Zámek v Uherčicích je jedním z největších zámeckých komplexů na Moravě.

FOTO: Archiv NPÚ – Veronika Skálová

Banketní sál zámku Uherčice může opět hostit reprezentativní kulturní akce.

FOTO: Archiv NPÚ – Romana Indrová Semelková

Banketní sál zámku Uherčice – původní stav před zahájením rekonstrukce.

FOTO: Archiv NPÚ

tl.

Proměnu severní části zámku Uherčice dokumentuje sérii fotografií před a po rekonstrukci.

Všechna FOTO: Archiv NPÚ

Obnovená výmalba opět navozuje iluzi výhledu do krajiny z tureckého stanu.

Severní zámecké křídlo opět vypadá půvabně i původně.

Rekonstruované interiéry severního zámekého křídla.

Obnova se týkala i nádvoří se sloupovými arkádami.

Některé zámecké interiéry se změnily k nepoznání...

Obnovené hraběcí apartmá...

Centrum Louka ve ZNOJMĚ

Další historickou památku, která se letos v dubnu znovu nadechla a otevřela veřejnosti, najdete na jižním předměstí Znojma, v areálu Louckého kláštera. Tzv. stará škola je součástí monumentálního barokního komplexu bývalého premonstrátského kláštera a těsně sousedí s kostelem sv. Václava. Kompletní rekonstrukce budovy se základy až z 12. století zde odhalila řadu pozoruhodných architektonických i archeologických nálezů. Některé z nich dnes zůstávají očím návštěvníků viditelné a působivě obohacují interiér.

Kdysi zchátralá a od 90. let nevyužívaná stará škola se díky česko-rakouskému projektu „COL – Centrum obnovy společného kulturního dědictví“ za dva a půl roku proměnila v nové turistické, kulturní a vzdělávací Centrum Louka. V suterénu se zabydlela expozice a lapidárium o stavebním vývoji Louckého kláštera, v přízemí pak pracovní dílny pro kurzy starých řemesel a restaurátorských technik. V prvním patře vzniklo nové turistické informační centrum nabízející i komentované prohlídky sousedního kostela sv. Václava s průvodcem. Tím hlavním, je však velký víceúčelový sál až pro 200 osob. Slouží výstavám, konferencím a dalším kulturním či společenským akcím. Centrum Louka je kompletně vybaveno moderními technologiemi a přizpůsobeno i pro bezbariérový provoz. Upraven byl také prostor před budovou, kde byla obnovena původní dlažba z přírodních kamenů.

Jde přitom o další rekonstruovanou a zároveň nejstarší část Louckého kláštera. Město Znojmo postupně investuje do opravy tohoto obrovského barokního areálu, který velmi utrpěl předchozím působením armády. Už od zrušení kláštera za Josefských reforem v 18. století sloužil jako kasárna a jednu dobu dokonce i jako sklad tabáku. Vojáci jej pak využívali až do 90. let 20. století, což zanechalo na celém objektu nesmazatelné stopy.

Dnes je klášterní konvent v užívání známé vinařské společnosti Znovín Znojmo, která zde vytvořila reprezentativní návštěvnícké centrum a provozuje prohlídky s průvodcem doprovázené ochutnávkou zdejšího výtečného vína. V areálu však nakoupíte nejen vína, ale i čerstvé regionální produkty.

Loucký klášter je také nástupním místem oblíbeného turistického vláčku spojujícího předměstí Louka s historickým centrem Znojma. Je i výchozím místem Znovínského koloběžkového okruhu, vedoucího po obou březích řeky Dyje, anebo rozsáhlé sítě nordic-walkingových tras „Znovín Walking“ procházejících okolní vinařskou krajinou a sousedním národním parkem Podyjí.

Kontakt na vedoucí TIC Centrum Louka: Bc. Lucie Binko, 515 300 250, binko@znojmskabeseda.cz

www.znojmskabeseda.cz

Kontakt na Znovín Znojmo: Mgr. Irena Velebová, 702 153 298, velebova@znovin.cz

www.znovin.cz/loucky-klaster-ve-znojme

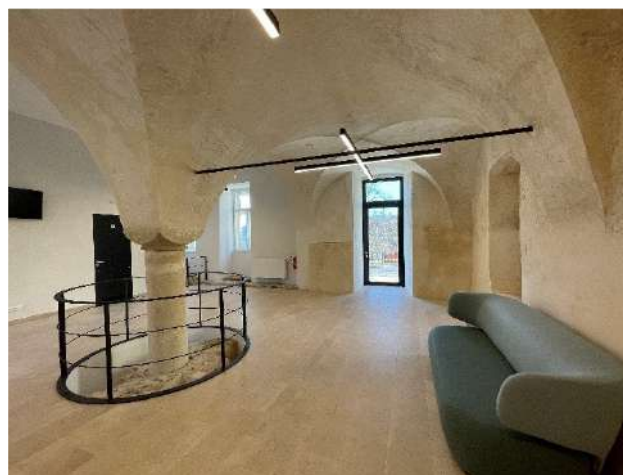

Centrum Louka vzniklo citlivou rekonstrukcí budovy tzv. staré školy v areálu znojmského Louckého kláštera.

FOTO archiv Město Znojmo

FOTO Jan Otruba, archiv Znovín Znojmo

Stará škola je součástí areálu barokního Louckého kláštera na jižním předměstí Znojma.

*Během rekonstrukce byly objeveny původní architektonické prvky, které dnes působivě obohacují interiér Centra Louka.
FOTO archiv Město Znojmo*

*Hlavní prostor zabírá víceúčelový společenský sál až pro 200 osob plný moderních technologií.
FOTO archiv Město Znojmo*

Renesanční klenot MORAVSKÉHO KRUMLOVA

Další rekonstrukce historické památky se v posledních 3 letech odehrává v Moravském Krumlově. Zdejší renesanční zámek zdobí cenné arkády na obou vnitřních nádvořích, dokonce ve třech patrech nad sebou, a unikátem je také arkádové koňské schodiště. V 16. století byl pán z Lipé přebudován z původního středověkého hradu vystavěného v nejužším místě meandru řeky Rokytné. Poslední úpravy pak byly provedeny v 18. století Liechtensteiny, kteří byli nejvýznamnějšími šlechtickými majiteli panství po tři staletí.

Těmi posledními byli Kinští, kterým však byl v roce 1945 zámek znárodněn. Za 2. světové války bylo město těžce poničeno bombardováním, a tak byly na zámek nouzově umístěny úřady a byty. Užívala jej pak i armáda, výrobní podnik, byl zde také železniční internát, učebny a učňovské dílny. Tento stav, který historické hodnotě zámku příliš neprospíval, trval do roku 1991. Rok na to jej za symbolickou 1 korunu získala akciová společnost Zámek, která však nedokončila ani stavebně historický průzkum, zámek zastavila a i s půjčkami od bank zmizela. V roce 2004 tak byl zámek prodán v první dražbě společnosti Incheba a v roce 2016 pak v druhé... To už se však majitelem stalo město Moravský Krumlov a zámku se konečně začalo blýskat na lepší časy. Postupně se zahájily restaurátorské práce v interiérech a kdysi honosné sály, z jejichž výzdoby se bohužel nedochovalo téměř nic, dnes opět slouží kulturním a výstavním účelům.

Věhlasná Slovanská epopej Alfonse Muchy

Zámek je neodmyslitelně spojen s osudem slavného malířského díla – Slovanské epopeje Alfonse Muchy. Zasluhou občanů Moravského Krumlova byla už v 50. letech 20. století do moravskokrumlovského zámku převezena všechna monumentální plátna tohoto cyklu. Z veřejné sbírky krumlovských obyvatel a finančního příspěvku města Prahy pak byla postupně restaurována a od roku 1963 zpřístupněna veřejnosti. Na podzim roku 2011 však nechala Galerie hl. m. Prahy všech 20 velkoformátových pláten odvézt do Prahy a město Moravský Krumlov i celý region tak přišlo o svůj nejvýznamnější turistický magnet. Po 10 letech se však podařilo vyjednat návrat věhlasného díla zpět do už moderně zrekonstruovaných sálů moravskokrumlovského zámku, a od srpna 2021 je zde Slovanská epopej opět k vidění v plné kráse. Rekonstrukce se nyní dočkalo i celé jižní zámecké křídlo s dominantní věží, která byla letos v létě zpřístupněna veřejnosti jako unikátní vyhlídka. Renesanční zámek také hostí zcela nové turistické informační centrum s moderním návštěvnickým zázemím a zajímavostmi, které byly objeveny při rekonstrukci zámku. V prostoru tzv. tunelu – původního průjezdu do centra města, našla své místo i ojedinělá výstava Ústavu pro studium totalitních režimů přibližující dobu nedávno minulou. A díky spolupráci s národním památkovým ústavem se podařilo dohledat původní mobiliář a v opravených sálech zpřístupnit zcela nový prohlídkový okruh nazvaný Šlechtické komnaty.

Návštěva slavného malířského díla Alfonse Muchy je tak obohacena o nové turistické zážitky a zámek v Moravském Krumlově stává se opět vyhledávaným turistickým cílem. Po několika hořkých desetiletích se stal příjemným a důstojným místem jak pro umělecké výstavy uvnitř objektu, tak pro akce a festivaly nejrozličnějších žánrů na prostorném nádvoří či v přilehlém anglickém parku. Ten byl založen už v 18. století a dnes v něm najdete jedno z nejhezčích disc-golfových hřišť v České republice. Ve stejné době vznikla v Moravském Krumlově i knížecí hrobka Liechtensteinů. Mezi další památky ve městě, které stojí za to navštívit, patří tzv. Knížecí dům na náměstí TGM ze 13. století, v němž dnes sídlí muzeum a výstavní galerie, dále dochovaný židovský hřbitov, farní kostel Všetech svatých, kostel sv. Bartoloměje anebo malebná vyhlídka od barokní poutní kaple sv. Floriána.

Kontakt na vedoucí zámku: Marie Makovičková, 720 980 758, makovickova@meksmk.cz

www.mkrumlov.cz

www.mucha-epopej.cz

FOTO Ondřej Bednařík

Rekonstrukce se v Moravském Krumlově dočkalo celé jižní zámecké křídlo i s dominantní věží.

FOTO Jiří Kunčík

Renesanční zámecká věž byla letos v létě zpřístupněna jako jedinečná vyhlídka.

FOTO Pavel Rybníček

Díky spolupráci s NPÚ se podařilo na zámek vrátit původní mobiliář a vybudovat novou prohlídkovou trasu „Šlechtické komnaty“.

st slavná

Mimořádně cenné r
stropech pod věží m
až restaurátoři.

FOTO Archiv Morav

